

A LA UNITAT PER LA CULTURA

Quan un català afecte a la causa del Catalanisme anomena pel seu nom el país natiu i diu Catalunya, no es limita a representar-se mentalment les terres que integren unes províncies administratives. En dir Catalunya, en sil·labejar el nom de la nostra contrada, el català regenerat per la fe en els seus destins projecta damunt un mapa inèdit la silueta d'una comunitat realitzada on tots els qui parlen català i els qui sense parlar-lo han ingressat, sota el signe de la unitat per la cultura, a tan noble assemblea, es reconeixen conciutadans amb igualtat de drets i de deures.

Tota cultura tendeix a unir; tota pàtria tendeix a realitzar-se. Una política, si és lleial a la seva destinació d'executar per a l'eternitat, ha de servir simultàniament la Cultura i la Pàtria. Sota el signe negatiu, les cultures i les pàtries es dissolen en lluites internes, en pugnes entre vilatges, en duels entre els capitosts de les faccions, en l'assalt del poder pels incapaços, en la plebeïtzació de les valors intel·lectuals, en el menyspreu de les capacitats físiques i de les realitats morals. Sota el signe positiu, en canvi, les pàtries i les cultures ordenen llurs forces físiques i espirituals, bandegen els instigadors de guerra civil, eleven la moral dels ciutadans i s'assenyalen un destí. La Pàtria i la Cultura exerceixen una funció irradiadora integradora, o moren damunt arenys ombrívols tot rosegant les pròpies entranyes.

Cap ciutadà en aquesta hora de dubtes sobre quins són els destins de la col·lectivitat, si, sota el signe positiu, exerceix un domini absolut sobre el seu ésser físic o la seva realitat espiritual, no dubtarà a decidir-se: a la unitat per la cultura i a l'imperi per l'establiment d'un ordre i de la seva jerarquia. En el cas advers a la dispersió mortal per l'anivellament al ras, desintegració física, substitució dels ideals integradors per les cobejances immediates, materials o nihilistes en l'ordre ètic, social i polític.

El Catalanisme que, doctrinalment, és de rel mediterrània, en les seves diverses manifestacions culturals o polítiques ha tendit sempre a ordenar per a construir, a projectar-se, a eixamplar-se, a integrar. Quan algú intenta de desviar-lo dels seus destins, la contrada esdevé una província agònica en una terra morta i els ciutadans s'espellussen els uns contra els altres per disputar-se els sous escassos embossats durant la servitud.

El Missatge als Mallorquins és una represa de consciència. La desídia i la incúria esdevenen en els cors lleials i en les voluntats disciplinades passió d'unitat. Convoquem els catalans insulars per tal com sense ells la Pàtria és orba. Un altre dia cridaran en nom de la cultura superior els qui, per tal com són germans de llinatge, de llengua i d'història, s'hi trobaran exclusivament representats. I els qui s'aixopluguen sota la bandera comuna perquè

serà la més segura de les societats polítiques.

Per la unitat de la cultura, pel recobrament polític i social, per la congregació de totes les gents que parlen vulgar o se senten políticament, culturalment o socialment representades per Catalunya, tots els fills de la terra, d'orient a occident, del litoral o de la muntanya, súbdits d'un Estat o d'un altre Estat, continentals o insulars, han d'ésser presents a l'hora de la realització de la Idea Catalana.

J. V. Foix
[16-VI-1936]